

maa jeg tilstaa, at jeg ingen Illusion gjør mig. — Sa, efter disse Betragtninger og efter de Forudsætninger, hvorfra jeg gaaer ud, kan jeg selvfølgelig ikke stemme for det os foreliggende Lovforslag, idet jeg ikke paa nogen Maade kan ansee det for at være et Fremskridt mod Idealet, og idet jeg navnlig bestemt maa fremhæve, at det ikke tager Hensyn til den Trang, der er i Menighederne, og ikke tager Hensyn nok til den Trostak, som vi bør vise mod os selv og Andre. Navnlig derfor kan jeg ikke Andet end stemme imod Lovforslaget, og jeg kan ikke engang troe, at det er et brugeligt Grundlag.

Klein: Siden jeg i forrige Møde begjærede Ordet, er det Væsentlige af det, jeg havde i Sinde at fremføre, blevet udtalt fra andre Sider, og der er overhovedet talt saameget, at det vilde være forklarligt, om en vis Træthed og Mathed havde begyndt at udbrede sig over Forhandlingerne og blandt de ærede tilstedeværende Medlemmer. Jeg skal derfor indskrænke mig til at anføre et Par, som jeg haaber ikke ret lange, Betragtninger, som jeg har fundet Anledning til at fremkomme med i den Stilling, jeg har indtaget deels i Kirkecommissionen og deels ved tidligere Behandlinger her i Salen af den Sag, der ligger for. Jeg har havt den Ære, som jeg antydede, at være Medlem af Kirkecommissionen, og Forhandlingerne der have havt en stor Interesse for mig og de have tillige været tilfredsstillende for mig at følge. De have været af Interesse for mig, fordi det er forekommet mig at være øiensynligt, at man maatte være meget blind for ikke at have Die for, at hvad der er kommet frem i Kirkecommissionen, der jo var nedsat af Regjeringen, indirecte med Rigsdagens Samtykke og sammensat paa den Maade, den var, og særligt da de Indstillinger, der ere komne fra den, i Almindelighed under stor Tilslutning absolut i en nærmere eller fjernere Fremtid ville faae en ikke ringe Indflydelse paa Udviklingen af de kirkelige Forhold. Jeg er naturligvis ikke blind for den store Magt, som Rigsdagen og særligt Folkethinget har og skal have, og jeg vil føie til, at jeg naturligvis, om ikke af anden Grund, saa fordi jeg selv er Medlem

af Rigsdagen, ønsker den al mulig Magt og Indflydelse; men jeg kan ikke undlade at bemærke, at det vistnok gaaer her som ved alle Leiligheder, at Styrelsen for en stor Deel bevoer paa, at man begrænses sig paa rette Maade, og at det navnlig er aldeles nødvendigt i et constitutionelt Massineri, at de forskellige Magter tage Hensyn ogsaa til andre Kræfter. Jeg vil kun sige dette, at ialtfald er jeg overbevist om, at det vil vise sig her i mit Fædreland, med Hensyn til den danske Rigsdag og endnu mere særligt med Hensyn til Folkethinget, at den Magt, hvorom det nu jo har saa fuld Kundskab, for en stor Deel i Kængden vil komme til at høre paa det Maadehold, hvormed denne Magt maatte blive benyttet. Jeg sagde fremdeles, at Forhandlingerne i Commissionen havde været meget tilfredsstillende for mig, og jeg skal sige hvorfor. Da jeg traadte ind i Kirkecommissionen og saae hen til den Maade, hvorpaa den var sammensat, havde jeg for mit Bedkommende troet, at man fra visse Sider vilde have stillet sig ganske anderledes stærkt mod den Retning, som det vel maatte siges, at Nutiden fornemlig var tilbøielig til at gaae. Det er imidlertid forekommet mig, at der er viist megen Smødefommenhed fra de forskellige Sider, og at der navnlig fra visse Sider, som jeg ikke nærmere vil betegne, er viist mere Billighed til at gaae ind paa den nyere Tids Anskuelser, end jeg for mit Bedkommende troede. Og derhos troer jeg ikke, det kan nægtes af Noget, som har deeltaget i disse Forhandlinger, eller som derefter har gennemlæst dem, at de heelt igjennem bære Vidnesbyrd om en alvorlig og sandhedskjærlig Stræben efter at udfinde de rette Resultater, og fremdeles om, at man har drøftet de foreliggende Spørgsmaal med et skjonfont Hensyn til modsættende Anskuelser. Man har viist en Respekt for modsatte Anskuelser, som jeg ikke kan nægte, at det forekommer mig, at det vilde være ikke ganske uønsket, om man til sine Sider paa andre Steder tog Exempel af. — Naar man da nu særligt seer hen til den foreliggende Sag, da er det min Mening, at man ogsaa her maa erkjende, at det Udbytte, der er kommet frem af Kirkecommissionens Forhandlinger, har sin